

L a t w e e f c h u A w i s e s.

Nr. 50. Zettortdeenā 14tā Dezember 1839.

Pahr Nerretas basnizas ehrgelū-mantu.

Peepildu atkal sawu sohlischanu, teem mihteem dewejeem atbildeschanu dohdams no muhsu ehrgelū-mantas apfohpschanas.

Pahrgahjuschā gaddā muhsu ehrgelēm bija uš intressehm	278 rubl. —	kap. sud.
No pehrneja gadda tihra nauda bija atlizzis	26 —	43½ — —
Intresses, un no weena Widsemnes kreditpapihra pahrdohschanas peedejja	12 —	62¾ — —
Wihligas dahwanas no Latweefchu draudses	8 —	85½ — —
— — — — — Wahzu draudses	4 —	35 — —
No ehrgelū krahschanas-lahdes, kura Wahzu deewgaladneeki mehds mest, eenahfschana tohti masumā gahjust, un schoreis tikkai bija	— —	18 — —
No ehrgelū grascha	8 —	25 — —

ar wissu 338 rubl. 70½ kap. sud.

I s d o h f c h a n a.

Pee 2 Widsemnes kreditpapihru pirkschanas peedejja	5 rubl. 50 kap. sud.
Ehrgelū isfkaidrotajam	6 — — — —
Winna paligam	1 — — — —
Plehschu minnejam	1 — — — —
Punschela jauna ehrgelneeka-grahmata	2 — 50 — —

wissa isdohschana 16 rubl. — kap. sud.

Ehrgelēm irr 3 Widsemnes kreditpapihri Nr. 3677,

Nr. 9746 un 4734, katrs no 100 sud. rubl. 300 — — — —

tas istaisa 316 — — — —

atleek lahde 22 rubl. 70½ kap. sud.

Wissa ehrgelū-manta ar teem 300 rubl. irr tadehl 322 rubl. 70½ kap., un irr, jebfchu ehrgelēm par labbu 16 rubli tikke isdohsti, tomehr schinnt gaddā par 18 rubl. 26¾ kap. sud. peeaugusi. Lai Deews draudses firdis walda, ne apnift sawā labbdarrigā prahtā, ka muhsu krahsjumiaschjo beenas wairotohs, un mums zaur to drihs buhtu eespehjams, sawas ehrgeles, ka wehlejam likt pahrtaisiht un leelakas darriht!

Nerretas basniz-kunga muischā,
Imā Dezember 1839.

Wagner,
Nerretas mahzitais.

No Wezz-Saules. Kad kahds Latweeschu tautas mihtotais, kas ilgus gaddus ar nepnizzigu prahnu un taisnu firdi tai paschai par labbu strahdajis, un kas arri juhs, mihtus Awischu lassitajus, brihscham ar farweem raksteem eepreezejis, no schihs pasauls schkihrees, tad tas gan irr pelnijis, ka winna wahrds ir schinnis lappinas ar to winnam peenahkamu gohdu tohp peeminnehts. Un tahds wihrs bija tas augsti zeenijams Wezz- un Jaun-Saules mahzitais Indrikkis Kahrlis Lufau, kas 14ta November mehnescha deena, sawa wehl ne pabeigtâ 73schâ gaddâ, neween no teem farwejeem, bet arri no sawu abbeju draudschu lohzeekleem gauschi noschehlohts, pehz 9 deenu firgshanas eeksch Deewa meera faldâ nahwes meegâ aismigga, un kurrâ dwehsele aisgahja us teem muhschigeem debbes-dshwofkeem, kur winnam nu jaw tas gohda krohnis sawas taisnas un mihtlestibas pilnas dshwofshanas, un sawas ustizzigas strahdashanas eeksch ta Runga wiyna kalna, no ta atinakfataja wissu labbu darbu irr peelifts. — Tanni 1ma Merz 1801ma gaddâ winsch bija sawu mahzitaja ammatu pee schahm draudschem usnehmis, ar dedsiu garru, ar jaunekta spehkeem, ar laipnigu un us katur palihdsibu allasch gattawu firdi to paschu lihds sawam gallam kohpis, tiklabb zaur mahzishanu, kâ zaur sawu paschu labbu preekschsibmi bes apnikshanas dsinnees, Deewa walstibu sawas draudses dibbinahnt un wairoht, un eeksch diwi skaishtahm basnizahm, kas zaur winna nemittejamu ruhpeschanu ne fenn ustaisitas, kurrâ weenai ehrges jaw bija sagahdajis, un ohtrai arr jaw labbu pulku naudas ar to paschu padohmu sakrahjis, sewim gohda-stabbu uszehlis, kas winna peeminnu schê wehl behrnu behrneem preeksch azzim stahdihis. — 23schâ Novembera deena bija winna behres, us kurrâhm dauds fungi, mahzitaji un draudses lohzeekli bij sapulzinajuschees. Mahjas, paschâ basniza, kur winna mirstamas truhdes bija noliftas, un arri pee winna kappa atskanneja dauds jauki Deewa wahrdi, teem klahubhdameem par eepreezishanu un tam aisgahjuscham par gohdu, kam

dauds pateizibas un noschehloshanas affaras kappâ pakkat birre. — Lai tas schehligais Deews paleek to behdu-nesseru eepreezinatais un patwehrums, un lai dohd schahm gohdigahm draudschem zittu jaunu gannu, kas tohs tik patt ustizzigi gannitu, kâ tas wezzais un pee Deewa aisgahjuschais!

Weens no ta nelaika ustizzigeem zeenitajeem.

* * *

21ma Novembera deena Schwils prawesta aprinkt Demmes mahzitais Indrikkis Wausler, tē patt dsunmis 15ta Janwar 1779, un jaw 36 gaddus sawa ammatâ, bes papreeksch gahjuschas slimmibas itt peepefschi nomirre, ar draugu patlabban farunnadamees. Tanni beidsama swehtdeena winsch wehl par sawu slimmu kaiminu, Egiptes mahzitaju, Berkenehges basniza bija spreddiki tezis. Winsch bija neprezehhts, bet sawai 90 gaddu wezzai mahtei, sawahm mahsahm un zitteem raddeem mihtligs apghadatais un maises deweis, kas winnu lohti noschehlo un wissi nu bes atspaida paleek. No ta laika, kur preeksch ne fenn gabdeem laupitaji winna muischâ bija eelaususchees, un winnu neween aplaupijuschi bet arridsan lihds patt nahwei sinituschi, winna neweffeliba bija schaubiga palikkusi. Taisnas un kristigas dshwofshanas slawa winnam kappâ pakkat-gahjust. —

* * *

No Turku semmes. Senn deenahm Wabzu awises arweenu lassa, ka Turku semmes pilfatos, wissuwairak paschâ leelâ wirspilfatâ, Konstantinopelê ugguns leelu pohstu darroht. Nu arri stahw rakstihis, kâ turpat tai minnetâ pilfatâ pascha keisara pabrikkis, kurrâ Turku galwas-afseggus taifa, so winni Fess sauzohht, 7ta Oktobera deena agri ar ugguni effohht aisgahjis. Schi lohti garra ehka eeksch diwi stundahm no leefmahm tappuse aprihta, tâskâ nekō, no tahm pulku mantahm, neds arri no tahm gattawahm un taisamahm leetahm narw warre-

juschî isglaht. Bairak kâ 1500 zilweki, kas tur strahdajuschî, zaur to bes maies un pelnas palikkuschî. Tâ dohmajoht, kâ slepbedsinataja rohka to breefmigu stikkî effoht padarrijuse; woi nu ta stary teem Turku prettineekeem, ta Egiptes Bascha, Mehemed Ali laudim, kas taggad ar Turkeem eenaida stahw, meklejama, jeb woi kahds besdeewigs strahdneeks to padarrijis, ne effoht warrejuschî wehl lihds schim ne kahdâ wihsê dabbuht sinnahht.

* * *

Krohplis, kas zitteem par labbu preekschihmi zeklamâ.

Tahds irr weena noschelojama meita, ar wahrdu Madde, kas Schenbergas pagasti dshwo, un tur Wehrdina-krohga peemiht. Schi nabba-dsite kâ krophlis peedsimmusi, jo tai trubkst ta labba rohka, kas tikkai lihds elkoram eet, un abbas kahjas. Tas wirsejis rohkas-kauls tee-waks, un wehl ne sneeds elkoni; tâ patt tas irr ar abbam ziskahm, kas wehl ne ihsti lihds zelkeem steepjahs. — Daschi zitti wezzaki pee tahda nelainniga behrna dsunschanas buhtu faz-zijuschî: tas jaw wissu sawu muhschu buhs ubbags, tam pats Deews aisleedsis strahdaht; ar to nefo ne warr darriht, kâ tikkai winnam masus rattinus taifihht, to no weenahm durwim us ohtrahm, no weena tirus us ohtru waddiht, zaur winna ofklahtahm meesas-kaitahm zilweku firdis atmihksinahht, no teem pahf scho nab-badsimu schehlastibu luhgtees, un tâ lihds ar winnu sawu muhschu slinkumâ, apfahrtwasa-schanâ un pilnigâ weegla pahrtikschanâ pahrlaist, kâ daudsi no Leischeem us muhsu tirgeem atnahdami ubbagi, tam daudskahrt tikkai masas kaitas, kas ar sawahm neatsjennanahm luhgschanahm tik daudj dahwanas zitteem tâ sakfoht isspesch, ka tee ar pilneem wesumeem apfahrt brauz, kurreem 2 woi 3 peeseeti un ar tihru maist nobarroti fineni pakkat skreen, un kas tannis deenas pehz scheem tirgeem tuwds krog-gds sawu ar beskaumbu un grehkeem salassitu

naudu plihedami, bahrdamees un faudamees atfal pahrdseer. Bet tâ tas ne bij ar scho nelainnigu meitu, kas taggad jaw ne taht no 70 gaddeem. Winna ne leekahs wiss apfahrt wad-bitees; winna schê itt kluffa sehhd krohga laktinâ, un — fo dasch ne tizzehs, kas pats to naw redsejis, — pelnahs sawu maistiti ne ar neap-dohmigu un Deewam tapehz nepatishkamu pah-taru skaitischanu, bet ar sekku=addischanu, kas tai gan gauschi weizahs, bet no kurrahm to-mehr pahri neddelâ warr beigt. Brihscham arri sawu grahmatu rohka nemdama, kahdu Deewa-luhgschanu jeb dseesimu nolassa, un ar ihseem pasemmigeem wahrdeem tam pateiz, kas winnai no labbas firdis kahdu schehlastibas dah-wanu peemett. — Kâ lohti schi nabbaga meita zittus slinkus un palaidneekus apfaune, kas no wissmasakas kaitas eemessi mekle, darbam at-rautees, un apfahrt wasadamees zaur nelee-tigu Deewa wahrdu walloschanu no zittu zilweku sweedreem maist un naudu sakrahjahs, ar fo tik sawus meefas-kahrumus glauda, greh-keem kalpodami! Kaut jel ikweens, kas us scho krohgu sawus sohhus sperr, scho nabbadsti un winnas tik lohti maitatu meesu eeraudsidams, Deewam par sawu paschu wesselu meesu pateikdamâ, to wehrdinu, ar fo tas sewim schnapfi pirkt gribbeja, labbak schai wahrgulitei noweh-letu, un Deewam to sohlsichanu uppuretu ar saweem wesseleem lohzekeem bes apnikschanas fo labbu pastrahdaht, ka tam, kâ tas Apustuls fakka, warretu buht, tam waijadfigam fo doht! —

Kahds reisneeks.

Ihs stahstinsch.

Dirwi kohymanni fastrihdejahs. Tê weens no teem us ohtru fakka: „Tu beedelneeks, es tewi simtureis pahrdohdu!“ — Ohtrâ: „Es tewi ne weenreis ne pahrdohdu; jo tu ne effi ne weenu graffi wehrts!“ —

B — y.

Leez wehrâ. Mufsu awifchu 48tâ Nr., tai fînnâ no jaunas ffohlaß, kaß Dohbeles draudfê eezelta, irr jalaffa 6tâ rindâ, no appafsch fflaitihts, ne jaunu mahlu ehfu nammu un ohlu ehfu blakkam, bet ohtru ehfu blakkam.

Teefas fluddinafchana.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreemu Walfis 2c. 2c. 2c., tohp no Krohna Reschamuischas pagasta teefas wiffi tee, kam taisnas prassifchanas buhtu pee ta Wezz-Platones fainneeka Zenkelu Zehkaba, pahr kurra mantu konkurse nospreesta, usfaukti, 8 neddelu starpâ pee schihs teefas peeteiktees, zittadi neweenu wairs ne klausihß. Krohna Reschamuischas pagasta teefa, 22trâ November 1839. I

Unß Ehrmik, peefehdetais.

(Nr. 220.) G. Paulborn, pagasta teefas ffrihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserifkas Majesteetes, ta Patwaldineeka wiffas Kreemu Walfis 2c. 2c. 2c., tohp wiffi tee, kam kahdas taisnas parradu prassifchanas buhtu pee teem nomirruscheem Krohna muischas Skrundeß fainneekeem un kalpeem prohti: Kaupinu fainneeka Furra Korpa, Ruhnaifchu fainneeka Anfa Eikert, Kaulinu fainneeka Furra Kaupmanna, Bennu fainneeka kalpa Zahna Undberga, Kettleru fainneeka kalpa Kristap Elmanna, pee Skrundeß discha meschafunga pederriga fainneeka Pifchuka Krista Grandberga, un pee ta pee Krohna muischas Cerahm pederriga fainneeka Eijufcha Zehkaba Heidemanna, tohp usaijinati lihds 20tu Dezember f. g. pee Skrundeß pagasta teefas peeteiktees, jo wehlaß neweenu wairs ne klausihß. Skrundeß pagasta teefa, 6tâ November 1839. I

R. Kalwig, peefehdetais.

(Nr. 617.) W. Epplee, pagasta teefas ffrihweris.

No Krohna Bramberges pagasta teefas tohp wiffi tee, kam taisnas prassifchanas buhtu pee ta Palzgrahwes fainneeka Liffehnu Mahrtina, pahr kurra mantu konkurse nospreesta, usaijinati, 8 neddelu starpâ pee schihs teefas peeteiktees, zittadi neweenu wairs ne klausihß. Krohna Bramberges pagasta teefa, 24ta November 1839. 3

(L. S.) J. Sackenfels, peefehdetais.

(Nr. 264.) G. Paulborn, pagasta teefas ffrihweris.

No Dundangas pagasta teefas tohp wiffi parradu beweji ta nefpehzißas deht no mahjahm isilitta Dundangas fainneeka Ufhenu Klahwa Krischa Hutmanna zaur scho usaijinati, lihds 22tru Dezember f. g. scheit peeteiktees, jo wehlaß neweenu wairs ne klausihß.

Dundangas pagasta teefa, 17tâ November 1839. I

(L. S.) Ernst Sillin, peefehdetais.

(Nr. 257.) Stavenhagen, pagasta teefas ffrihweris.

* * *

Wiffi tee, kam taisnas parradu prassifchanas buhtu pee teem pee Muhrumuischas pederrigeem fainneekeem, Zeesu Krischjahna Sidrewiz, un Leies-Plateru Anfa Weinberg, pahr kurru mantahm inwentariuma-truhkuma un flittas mahju fohpschanas labbad zaur schihs deenas spreedumu konkurse nospreesta, tohp usaijinati, wifewehlaß lihds 16tu Webruar 1840 pee Muhrumuischas Masas Berkenes pagasta teefas peeteiktees, jo wehlaß neweenu wairs ne klausihß.

Muhrumuischâ, 18tâ November 1839. I

(L. S.) Janne Kaptein, pagasta wezzakais.

(Nr. 81.) D. Judowiz, pagasta teefas ffrihweris.

Zittas fluddinafchanaß.

Lahdeem laudim, kam naw fainneeka nedß zitta kahda deenesta, tohp zaur scho fînnamu darrihts, ka tee warr dßimtâ Wiffesmuischâ Bauffas aprinkfi newen labbas fainneeku mahjas us kuntrafti usnemt, bet arri labbas deenestu weetas dabbuht, tif labbi kalpi, puischi ka meitas. Kaß to grihb, lai peeteizahß pee muischas waldischanaß. I

* * *

Dsihwoju schim brihscham la Krowa (de la Croix) nammâ leelâ eelâ. I

W. Pantenius,

Zelg. Latw. rihta mahzitajß.

No Jahneem 1840 Zirawas uhdens = submallas us trihs gangeem, ka arri tahs wehja = submallas, un Dferwes uhdens = submallas us diwi gangeem us arrenti iddohß. Skaidrakas fînnas warr dabbuht pee muischas waldischanaß Zirawâ pee Uisputteß. 3

B r i h w d r i t t e h t.

No juhrmallas = gubernementu augstas waldischanaß puffed; Waldischanaß = rahß A. Weitler.